

Aanvrager:	Independent School for the City
Titel:	Independent School for the City 2021-2024
Gevraagd bedrag:	€ 993.367

NEGATIEF

Inleiding en samenvatting

De Independent School for the City is een nieuw internationaal postgraduate opleidingsinstituut en een internationaal georiënteerd centrum voor architectuur in Rotterdam. De School is in oktober 2018 opgericht door architectenbureau ZUS en Crimson Historians & Urbanists. Als nieuw instituut voor de stad richt de School zich met haar programmering op de stad en op deelnemers met een achtergrond in ruimtelijke en stedelijke studies zoals architectuur, stedenbouw en planning, architectuurgeschiedenis, sociologie, antropologie, politieke en culturele studies, kunst en media. De initiatiefnemers stellen dat door de bezuinigingen op specifiek architectuurbeleid en het wegvallen van architectuurinstutten er een hiaat is ontstaan.

De Independent School for the City vraagt een bedrag aan van € 993.367 in de Regeling Vierjarige Instellingssubsidie Creatieve Industrie. In 2018 en in 2019 werd de organisatie met projectsubsidies ondersteund vanuit de Deelregeling Architectuur van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Voor het jaar 2020 ontvangt de aanvrager organisatie een subsidie vanuit de Deelregeling Activiteitenprogramma's voor de uitvoering van een jaarprogramma.

Binnen de School worden activiteiten aangeboden en ontwikkeld waarbij (toekomstige) professionals die aan de stad werken, doordrongen worden van de complexe vraagstukken waar steden wereldwijd mee worstelen, met Rotterdam als een pars pro toto. De School biedt deze professionals tevens methodes waarmee ze actief strategieën en ontwerpen voor de stad kunnen ontwikkelen. Het initiatief heeft de ambitie om een opleidingsinstituut te worden, maar kiest er bewust voor om geen accreditatie na te streven. Naar eigen zeggen is er dan geen belemmering om als vrijplaats te fungeren voor deelnemers en begeleiders om zichzelf te ontwikkelen, en geeft dit ruimte om direct in te kunnen spelen op de actualiteit. De School voert een educatief programma bestaande uit workshops, masterclasses, studio's en andere educatieve activiteiten die in looptijd variëren en waarin de hedendaagse realiteit van de stad op een interdisciplinaire, conceptuele en pragmatische wijze wordt benaderd. De School werkt met een diverse groep tutors die een actieve inhoudelijke rol vervullen. Daarnaast biedt de School een publieksprogramma gericht op professionals, studenten en ondernemers. Dit programma bestaat uit debatten, tentoonstellingen, filmvertoningen en congressen waar stedelijke en/of ontwerpvragestukken centraal staan.

Met beide programma's wordt aansluiting gezocht bij de meest actuele vraagstukken die in de stedelijke omgeving spelen. Daarbij kiest de School zoveel mogelijk voor thema's die wereldwijd relevant en actueel zijn, zoals wonen, migratie, sociale ongelijkheid, (de toegankelijkheid van) publieke ruimte, klimaatbestendigheid en de energietransitie. Voor het programma werkt de School samen met organisaties als De Dependance, Pakhuis de Zwijger, Vers Beton, AFFR, AIR, Rotterdamse Dakendagen en Stad in de Maak. Tevens wordt er gebruikgemaakt van de internationale netwerken van de initiatiefnemers.

In 2019 heeft de School de Maaskant Members opgericht, een groeiend zakelijk netwerk van architectenbureaus en andere bedrijven. Zij zetten zich in voor de ruimtelijke kwaliteit van de stad en hebben belang bij een initiatief als de Independent School for the City en ondersteunen dit dan ook zowel financieel, relationeel als inhoudelijk. De In-

depent School for the City is sinds januari 2020 een stichting met een bestuur-directie-model.

Advies van de commissie

De adviescommissie laat zich in positieve bewoordingen uit over de ambitie die de Independent School for the City heeft. Ze constateert dat de initiatiefnemers van de School een grote staat van dienst hebben in zowel de architectuurpraktijk als het architectuuronderwijs. De commissie ziet potentie in een instituut dat stedelijke vraagstukken op een multidisciplinaire en integrale wijze benadert en professionals een vrijplaats wil bieden naast de academische instellingen. Een dergelijk instituut kan in potentie bijdragen aan de vernieuwing van het vakgebied. In de aanvraag doet de instelling een aantal uitspraken die de commissie onderschrijft. Zo is Rotterdam een passende vestigingslocatie voor een nieuw architectuuronderwijsinstituut dat een internationaal bereik nastreeft. Ook herkent de commissie zich in de analyse van de aanvrager dat er een behoefte is aan kennisuitwisseling en ontmoeting in het architectuurdomein en vindt ze de invulling die de School daaraan wil geven verfrissend en vernieuwend voor het veld. De commissie ziet dat de netwerken van de initiatiefnemers bijdragen aan het betrekken van kwalitatief goede makers, schrijvers, ontwerpers en denkers uit binnen- en buitenland.

Gelet op de doelstellingen en criteria van de regeling is de commissie desondanks niet overtuigd van een plaats voor de Independent School for the City binnen de vierjarige ondersteuningsstructuur van het Stimuleringsfonds. Op dit moment kan de organisatie volgens de commissie nog niet voldoende aantonen dat ze een toonaangevende instelling is die een programma gaat uitvoeren dat van (inter)nationale betekenis is. Dat komt voor de commissie ook niet onverwacht, omdat de organisatie pas sinds januari 2019 bezig is met het uitvoeren van een programma. Hierdoor is het ook lastig voor de commissie om een uitspraak te doen over het publieksbereik van de School en in hoeverre zich dit onderscheidt van bestaande podia in Rotterdam zoals De Dependance, Het Nieuwe Instituut en AIR. Tot slot heeft de commissie twijfels over het financiële draagvlak. Ten opzichte van de gerealiseerde baten en lasten in 2019 is de budgettaire sprong naar het programma van 2021 erg groot. De commissie juicht toe dat er al voor de gehele periode 2021-2024 een externe financier zich aan de School verbonden heeft, maar door de recente oprichting van de stichting is er nog geen sprake van een eigen vermogen waarmee financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Hierdoor heeft de commissie op dit moment nog niet voldoende vertrouwen in de robuustheid van de aanvrager.

Alles overziend is de commissie van mening dat het voorstel van de Independent School for the City van voldoende kwaliteit is en veel ambitie toont. Ze vindt echter de mate waarin de instelling toonaangevend is binnen de Nederlandse ontwerpsector op dit moment nog onvoldoende bewezen. Datzelfde geldt naar haar mening voor de (inter)nationale positie van de School. De commissie ziet wel potentie in het format, maar vindt dat de instelling op basis van deze aanvraag niet in aanmerking komt voor ondersteuning in de Regeling Vierjarige Instellingssubsidie Creatieve Industrie.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur deze aanvraag niet te honoreren. Ze meent, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling onvoldoende aansluit op de doelstellingen van de Regeling Vierjarige Instellingssubsidie Creatieve Industrie.